

Verslag RDA Raadsvergadering

Datum: 11 april 2018

Tijd: 14.30 - 18:00 uur

Locatie: Kasteel Groeneveld

1. Opening voorzitter

Jan Staman opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom.

2. Nieuwe leden aan het woord.

De nieuwe aanwezige leden, Jan Willem Erisman, Geert de Snoo, Bert van de Berg, Leon Ripmeester, David van Gennep, Jan van der Valk, Frank Verstappen, Frank Rietkerk en Renée Hoyneck, stellen zich voor en geven een korte toelichting over hun achtergrond in relatie tot dierenaangelegenheden en hun motivatie om in deze Raad zitting te nemen.

3. Mededelingen

- De volgende leden hebben een bericht van verhindering verstuurd: Imke de Boer, Martien Groenen, Bas Kemp, Marion Koopmans, Martin Scholten, Katrien Termeer, Ruud Tombrock, Bert Urlings en Ad Kemps.
- Gerrienne Jansen zal de RDA ondersteunen bij de organisatie van de jubileum activiteiten, met name het jubileum congres.
- Kirsten van Hees ondersteunt de komende maanden het forum in oprichting over “digitalisering van dieren”. Kirsten (dierwetenschapper) heeft kennis en ervaring op dit gebied en maakt een inventarisatie van de huidige digitaliseringsmogelijkheden in de dierhouderij.
- Davide Fumagalli (It), student Applied Ethics aan de Universiteit Utrecht, doet een stage bij het RDA team met een morele beschouwing over grootschalige productie van dieren (insecten) als voedsel voor andere dieren.

4. Verslag vorige vergadering

Het verslag van de vergadering van 10 januari 2018 is na een schriftelijke consultatie binnen de Raad vastgesteld. Er zijn geen opmerkingen naar aanleiding van het verslag.

5. Dierenaangelegenheden

5a Actualiteit

Kennismakingsgesprekken voorzitter

Jan Staman maakt een rondje langs de velden om zich in te werken. Hij voert hierbij gesprekken met de Raadsleden en met bewinds- en beleidspersonen bij het Rijk en provincies, Kamerleden en met andere organisaties. Een deel van de gesprekken is gevoerd en hij doet hier kort verslag van.

De voorzitter constateert dat de nieuwe minister mensen en organisaties wil verbinden en vindt dat de RDA hier een bijdrage aan kan leveren. In gesprekken met de DG en SG van LNV is het belang benadrukt van een onafhankelijke Raad die niet alleen voor LNV maar ook voor andere bestuurslagen van nut kan zijn. Met een bredere rol dan alleen het opleveren van zienswijzen. Het dier is het uitgangspunt en daarmee kan de Raad zich richten tot (alle) overheden, bedrijven, maatschappelijke organisaties etc..

In de inspirerende kennismakingsgesprekken met leden zijn een breed scala aan onderwerpen aan bod gekomen.

Oostvaardersplassen

De RDA is eind vorig jaar gevraagd om een toelichting te geven op zijn zienswijze "Wegen van welzijn" voor de commissie Duurzaamheid van de Provinciale Staten van Flevoland.

Jacques van Alphen heeft samen met Jan Staman het rapport toegelicht. De belangstelling op de publieke tribune was groot vanwege de actuele situatie in de Oostvaardersplassen, hoewel dit geen onderdeel was van de agenda.

De RDA discussieert over de situatie in de OVP. Bij de OVP zijn de grote grazers eigenlijk een beheersinstrument voor het beleid om de vegetatie kort te houden en nu is dit instrument een probleem geworden. Past het gekozen natuurbeheer en -beleid nog bij de huidige situatie en zijn de doelen nog hetzelfde?

De RDA wil geen partij kiezen maar kan wel de route aangeven waarlangs besluiten genomen kunnen worden. Er wordt besloten dat de RDA zich een beknopt advies aan de provincie en de commissie van Geel opstelt.

Besluit: Jacques van Alphen, Jan Staman en secretaris maken een voorstel. Franck Meijboom, Gerrit Hofstra, Leon Ripmeester en Gijsbert Six zullen meelesen. Het resultaat hiervan wordt vervolgens namens de RDA verstuurd.

De Raad stemt in dat de voorzitter en secretaris hiervoor de noodzakelijke stappen te ondernemen.

5b Oriëntatie op nieuwe zienswijzen

De Staat van het Dier.

Jan geeft een korte toelichting op de bijlage. Er zijn drie opmerkingen:

- waar zitten de proefdieren en de dierentuindieren in deze indeling?
- om wiens opvattingen gaat het bij de tweede hoofdvraag over public health en voedselveiligheid?
- Bij de herhaalbaarheid is het van belang om steeds een ander specifiek thema mee te nemen om de interesse te behouden. Vergelijk met de Staat van zoönose, hier ligt een basis met iedere keer een ander onderwerp extra uitgelicht.

Voor het forum hebben de volgende leden zich gemeld: Annechien ten Have, Franck Meijboom, Ynte Schukken, Gerrit Hofstra en Len Lipman. Andere geïnteresseerde leden kunnen zich melden bij Marc Schakenraad.

Besluit: Het forum stelt een startnotitie op voor "De Staat van het Dier" in de lijn van de voorgestelde aanpak.

Dierenwelzijn in verschillende bestuurslagen

Andreas geeft een korte toelichting op de bijlage. Er zijn vijf opmerkingen:

- Goed idee en kijk ook waar je naar toe wilt met de zienswijze, wat is het doel, welk probleem moet worden getackeld?
- Trek het eventueel breder dan de drie bestuurslagen (Rijk, provincie en gemeente) naar andere relevante partijen.

- Als bevoegdheden lager komen te liggen, wordt de diversiteit groter. Bij gemeenten spelen soms lokale politieke partijen een grote rol.
- Bevoegdheden bij de gemeenten vormen een kans (inventieve en creatieve oplossingen) en een risico (beperkte deskundigheid op bepaalde terreinen).
- Betrek ook de omgevingswet.

Voor het forum hebben de volgende leden zich gemeld: Katrien Termeer, Han Swinkels, Andreas Dijkhuis, Leon Ripmeester. Andere geïnteresseerde leden kunnen zich melden bij Marc Schakenraad.

Besluit: Het forum stelt een startnotitie op voor "Dierenwelzijn in de verschillende bestuurslagen" in de lijn van de voorgestelde aanpak.

5c Stand van zaken

De stand van zaken in de diverse fora wordt besproken aan de hand van een toelichting door de voorzitters, of bij afwezigheid daarvan, een van de forumleden.

Jan Staman vraagt de leden of de huidige ronde langs de zienswijzen als prettig wordt ervaren of is een schriftelijke toelichting bij de stukken afdoende.

De Raad wordt graag bijgepraat over de lopende activiteiten. De suggestie wordt gedaan om meer te verwijzen naar stukken over de voortgang, zodat er meer ruimte is om stil te staan bij prangende zaken.

Besluit: De volgende vergadering worden de zienswijzen die zijn afgerond of in ontwikkeling zijn schriftelijk toegelicht en kunnen er bij de vergadering vragen gesteld worden. Er komt meer ruimte in de vergadering om specifieke zaken aan bod te laten komen.

6. Raads- en bureauaangelegenheden

6a 3^e Vaarkamplering: "Dieren als voedsel, Who cares?"

Ter nagedachtenis aan oud voorzitter en decaan van de faculteit Diergeneeskunde Henk Vaarkamp organiseert de RDA samen met de faculteit de Vaarkamplering. De editie van

2018 had als thema: "Dieren als voedsel: who cares? Over de dilemma's bij gebruik van dieren als voedselbron, wie is waar voor verantwoordelijk?"

Louise Fresco, Arjan Stegeman en Yvon Jaspers gaven hun inzicht op dit thema.

Er wordt teruggekeken op een prima bijeenkomst waarbij, ondanks de weerarmlen, een grote opkomst was en waarbij mensen vroeg kwamen en de tijd namen om na afloop door te praten over het thema. De Vaarkamplering blijkt ook een duidelijke netwerkfunctie te hebben.

Als suggestie voor een volgende keer wordt "fokkerij" gedaan, in brede zin.

6b Jubileum 25 jaar RDA (besproken na punt 5a)

Han Swinkels geeft een toelichting bij de plannen die voorliggen: een (oud) ledenbijeenkomst en een jubileumcongres.

Op 14 november 2018 is de bijeenkomst voor alle leden en oud-leden, medewerkers en LNV stakeholders. Er zijn inmiddels al rond de 200 mensen uitgenodigd.

De Raad is akkoord met de plannen en geeft de volgende ideeën aanvullend mee:

- Betrekken van de maatschappij omdat de Raad daar ook altijd actief naar verwijst. Bijvoorbeeld middels een publieksdag waar op lekeniveau werk van de Raad wordt toegelicht en bediscussieerd.
- Zorg dat er bij festiviteiten ook dieren aanwezig zijn, zij vormen tenslotte de uiteindelijke doelgroep. Of deze organiseren op een locatie met dieren.
- Betrek ook kinderen en jongeren, bijvoorbeeld middels de Raad van Kinderen.
- Naast een terugblik op de gepubliceerde zienswijzen en de successen van de Raad, ook kijken wat er nog verbeterd kan worden, welke lering is er te trekken uit het historisch overzicht?

6c Communicatie

In de externe evaluatie van de RDA is begin 2015 de aanbeveling gedaan om een coherent communicatiebeleid te ontwikkelen. Hiertoe heeft de RDA eind 2015 zijn communicatieplan vastgesteld.

Bij de vaststelling van het communicatieplan is afgesproken om na twee jaar het plan globaal te toetsen en zo nodig bij te sturen.

Jan Staman zal, op basis van de huidige visie en missie van de RDA (communicatieplan), een notitie te schrijven over de communicatie vanuit de RDA voor de komende jaren. De gewenste impact van de Raad zal hierbij centraal staan: "De bijdragen van de RDA aan het maatschappelijk debat horen bevestigd én betwist te worden."

Besluit: Voorzitter schrijft notitie over communicatie. Dit stemt hij vervolgens af met secretaris en enkele leden. Hiervoor hebben Jan van der Valk en Bas Haring zich gemeld. In de volgende vergadering wordt de notitie met de gehele Raad besproken.

6d Juniornetwerk

De RDA wil zijn netwerk bij young professionals versterken en ook de visie van hen sterker betrekken in de vorming van de zienswijzen. Om deze reden is afgesproken een juniornetwerk te starten.

De leden worden gevraagd kandidaten aan te dragen voor het juniornetwerk. De voorzitter besluit in overleg met secretaris uiteindelijk over toelating.

Het is de bedoeling dat er een pool van junioren komt die een netwerk vormen. Bij fora kan een junior (als volwaardig forumlid) gevraagd worden deel te nemen. Zij worden geen lid van de Raad (leden van RDA worden formeel benoemd door de Minister).

Besluit: de RDA stemt in met de profielschets

Raadsleden kunnen potentiële kandidaten doorgeven aan Marc Schakenraad.

6e Huishoudelijk reglement

Er zijn hierbij geen opmerkingen. De noodzakelijke wijzigingen zullen door het secretariaat worden opgepakt en ter besluitvorming worden voorgelegd.

7. Rondvraag

Arnold meldt dat bij het programma van Arjen Lubach uitgebreid aandacht was voor de fokkerijproblemen bij rashonden. Is dit ook een aspect dat vanuit de RDA aandacht verdient? Dit is een thema wat zich wellicht leent voor een meer uitgebreide beschouwen als gewerkt wordt aan de "Staat van het dier".

Er is een dialoog tussen de Raad voor Kinderen en de RDA gepland. Leden die hiervoor interesse hebben, kunnen dit aangeven bij Marc Schakenraad voor meer informatie.

Andreas Dijkhuis ziet dat de output van de Raad de laatste jaren steeds breder wordt geworden en vindt dit een positieve ontwikkeling. De Raad onderschrijft dit.

8. Afsluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 17.45 en bedankt alle leden voor hun bijdrage.